

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Затверджено
на засіданні кафедри загальної педагогіки та
педагогіки вищої школи
факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.)
Завідувач кафедри
проф. Квас О. В.

Силабус освітньої компоненти
« Теорія і практика управління закладами освіти»,
що викладається в межах ОНП «Освітні, педагогічні науки»
для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

Львів 2023 р.

Назва освітньої компоненти	Теорія і практика управління закладами освіти
Адреса викладання освітньої компоненти	вул. Туган-Барановського 7, 79005 Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена освітня компонента	факультет педагогічної освіти, кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	01 Освіта / Педагогіка, 011 Освітні, педагогічні науки
Викладачі освітньої компоненти	доцент кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, канд. пед. наук, доцент Мищишин Ірина Ярославівна
Контактна інформація викладачів	iryna.myshchyslyn@lnu.edu.ua
Консультації з питань навчання по освітній компоненті відбуваються	четвер, 13:30–14:30 год (вул. Туган-Барановського 7, ауд. 31) Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі онлайн консультації через Skype, ZOOM, TEAMS або подібні ресурси. Для погодження часу онлайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка освітньої компоненти	https://aspirantura.lnu.edu.ua/documents/sylabuses/ https://pedagogy.lnu.edu.ua/postgraduates-011-sylabusy
Інформація про освітню компоненту	Освітня компонента розроблена для аспірантів спеціальності 011 факультету педагогічної освіти. Викладання спрямоване на набуття здобувачами ґрунтовних знань та умінь у сфері теоретичних і практичних засад організації управлінської діяльності в сучасних закладах освіти. Засвоєння освітньої компоненти забезпечить можливість для здійснення успішної управлінської діяльності в середовищі освітніх установ. В межах освітньої компоненти представлено огляд еволюції управлінських теорій та практики управлінської діяльності, проаналізовано концептуальні підходи щодо розробки стратегії управління в освітній установі, створено передумови для формування умінь вибору принципів та методів освітнього менеджменту, процедур прийняття управлінських рішень, здійснення кадрової політики, мотивування педагогічних працівників, забезпечення контролю діяльності освітньої установи.
Коротка анотація освітньої компоненти	Освітня компонента «Теорія і практика управління закладами освіти» є вибірковою дисципліною в межах ОНП зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, яка викладається в обсязі 3 кредити (за Європейською кредитно-трансферною системою ECTS). Програма освітньої компоненти складається з таких змістових модулів: 1. Завдання та зміст управлінської діяльності в сфері освіти 2. Особливості здійснення управління в закладах освіти. 3. Характеристика професійного розвитку керівника освітньої установи. У першому модулі розглянуто сутність освітнього менеджменту як теорії, практики та професійної діяльності, дотримання принципів, вибір та втілення методів освітнього менеджменту, структуру системи управління освітою в Україні, правові норми та основні завдання управлінської роботи в закладах освіти, практику прийняття управлінських рішень. У другому модулі аналізують практику управління в закладах освіти, процеси налагодження міжособистісної взаємодії, мотивування педагогічних працівників, впровадження маркетингового адміністрування в освітнє управління, управління методичною роботою та якістю освіти. стилі, стратегії, комунікативні

	<p>особливості роботи менеджера освіти, вирішення конфліктів.</p> <p>У третьому модулі висвітлено причини і типи психологічних ризиків у професійній діяльності управлінця, передумови, ознаки, етапи професійного вигорання, шляхи запобігання та корекції набутих деструкцій.</p>
<p>Мета та цілі освітньої компоненти</p>	<p>Метою викладання освітньої компоненти «Теорія і практика управління зкладами освіти» є набуття здобувачами теоретичних знань та практичних умінь необхідних для здійснення ефективного управління в закладах освіти.</p> <p>Основними завданнями вивчення освітньої компоненти «Теорія і практика управління зкладами освіти» є:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Створення умов для набуття здобувачами ґрунтовних знань в руслі теорій, змісту, стратегій, історичних концепцій управлінської діяльності; • Формування компетенцій організації управлінського процесу, вибір доцільних методів, прийняття правильних рішень; • Набуття здобувачами умінь мотивування працівників, застосування маркетингових підходів в управлінні освітою; • Оволодіння знаннями та вміннями аналізувати управлінську діяльність, застосовувати демократичний стиль управління, уникати розвитку професійних деструкцій та вигорання, протидіяти мобінгу; • Формування у здобувачів організаційної та управлінської культури сучасного менеджера освіти, потреби професійного розвитку.
<p>Література для вивчення освітньої компоненти</p>	<p>Базова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Андросюк В. М. Педагогічний менеджмент :навчальний посібник /Віталій Андросюк ; Міністерство освіти і науки України. Тернопіль : ТНЕУ, 2010. 199 с. 2. Берека В. Є. Актуальні проблеми управління освітою / В. Є. Берека, І. М. Шоробура ; Міністерство освіти і науки України, Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія. Хмельницький : [Видавництво ХГПА], 2006. 142 с. 3. Іванова Т. Культура педагогічного менеджменту викладача ВНЗ непедагогічного профілю :навчально-методичний посібник /[Т.В. Іванова] ; Національна академія педагогічних наук України, Інститут педагогічної освіти та освіти дорослих. Київ : Педагогічна думка, 2012. 137 с. . 4. Корольчук М. С. Професійне вигорання працівників освіти :монографія /М. С. Корольчук, В. М. Корольчук, Л. І, Березовська ; Київський національний торговельно-економічний університет. 2017. 303 с. 5. Мармаза О. І. Менеджмент в освіті :дорожня карта керівника : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів /О.І. Мармаза. Х. : Основа, 2007. 444 с. 6. Сучасний контент професійного розвитку менеджерів освіти в умовах глобальних викликів та реформ : монографія / [С. К. Хаджирадева ... [та ін.] ; за загальною редакцією С. К. Хаджирадевої. - Миколаїв : Т. В. Ємельянова, 2017. - 164 с. 7. Шоробура І. М. Педагогічний менеджмент :(курс лекцій) /І. М. Шоробура ; Міністерство освіти і науки України, Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія. Кам'янець-Подільський : [Видавець Зволейко Д. Г.], 2010. – 190 с. 8. Яцюк М. В. Мобінг: стратегії психологічного захисту / Марія Яцюк, Наталія Харченко. - Київ : Шкільний світ, 2019. – 101 с. <p>Додаткова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 9. Андросюк В. М. Педагогічний менеджмент і психодидактика :навчальний посібник /Віталій Андросюк. Тернопіль : Економічна думка, 2008. 214 с.

	<p>10. Лаврук В. Внутрішній контроль :практичний poradnik керівника загальноосвітнього навчального закладу /Василь Лаврук. Київ : Редакції газет з управління освітою, 2014. 109 с.</p> <p>11. Лунячек В. Е. Педагогічний менеджмент :навчальний посібник /В. Е. Лунячек ; Національна академія державного управління при Президентові України, Харківський регіональний інститут державного управління. Харків : Магістр, 2014. 511 с.</p> <p>12. Освітній менеджмент в умовах змін :навчальний посібник /Л. Калініна . [та ін.] ; за загальною редакцією В. Олійника, Н. Протасової ; Національна академія педагогічних наук України, Університет менеджменту освіти НАПН України, Луганський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти. Луганськ : В. С. Резніков, 2011. 306 с.</p> <p>13. Семез А. А. Менеджмент в освіті :навчальний посібник /А .А. Семез ; Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка. Кіровоград : М.В. Александрова, 2011. 167 с.</p> <p>14. Мишишин І., Калагурка Х. Професійна компетентність сучасного менеджера освіти. Молодь і ринок, № 7 (174), липень 2019 с. 67-71.</p> <p>15. Мишишин І. Професійне вигоряння менеджерів освітньої сфери: аналіз причин виникнення, шляхів запобігання й подолання. Вісник Львівського університету. Серія педагогічна. Випуск 34, Львів, 2019. – С. 163 – 170.</p> <p>16. Мишишин І., Калагурка Х., Мишишин О. .Організаційно-діяльнісні компетенції менеджера освіти. Педагогічний дискурс. – 2020. - № 29. – с.70-75.</p> <p>17. Мишишин І. Мотивування педагогічних працівників у контексті управління якістю освіти. Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика : матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф. (Харків, 16 – 18 березня 2023 р.) / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. С. 151-153.</p> <p>18. Мишишин І. Маркетингове управління сучасною школою. Тези доповідей III міжнародної наукової конференції «Теоретичні та практичні аспекти формування освітнього простору: світовий та вітчизняний вимір». – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2023. с.72-74.</p>
<p>Обсяг освітньої компоненти</p>	<p>90 год, з яких денна форма: 48 год аудиторних занять, з них 32 год лекцій, 16 год семінарсько-практичних занять, та 42 год самостійної роботи, Заочна форма: 18 год аудиторних занять, з них 12 год лекцій, 6 год семінарсько-практичних занять, та 72 год самостійної роботи.</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>В результаті вивчення освітньої компоненти здобувачі повинні знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сутність та умови застосування ефективних стратегій управлінської діяльності в сфері освіти; - Характеристику сучасної системи управління освітою; - Моделі реалізації управлінської діяльності, прийняття рішень; - Шляхи мотивації управлінців, умови дотримання принципів управління та реалізації його функцій; - Умови розвитку організаційної культури, ефективної комунікації та взаємодії в управлінському процесі; <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Планувати, здійснювати й контролювати управлінський процес; - Обирати й застосовувати ефективні методи управлінської діяльності; - Налагоджувати продуктивну взаємодію в системі управління освітою, мотивувати діяльність працівників;

	- Вдосконалювати професійну майстерність керівника закладу освіти, протистояти стресам й професійному вигоранню.
Ключові слова	управління, керівництво, управлінське рішення, принципи, методи стратегії, стилі управління, керівник закладу освіти.
Формат освітньої компоненти	очний/заочний
Форма	проведення лекцій, семінарських занять та консультацій для кращого розуміння тем
Теми	Наведено у табл. 1
Підсумковий контроль,	іспит у кінці семестру, письмовий у формі тестів
Пререквізити	Для вивчення освітньої компоненти студентам необхідні базові знання з педагогіки, психології, педагогіки вищої школи, достатні для розуміння та аналізу логіки, змісту, інструментів й процедур управлінських дій.
Навчальні методи та техніки, які будуть використані під час викладання	лекції, мультимедійні презентації, ілюстрування, демонстрування, дискусія, пояснення, евристична бесіда, стимулювання пізнавального інтересу, мотивування, розв'язування задач, робота в групах, методи контролю і самоконтролю: тестування, усне і письмове опитування, письмове виконання завдань для самостійної роботи
Необхідне Обладнання	персональний комп'ютер із програмним забезпеченням, проектор
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> робота на практично-семінарських заняттях; максимальна кількість – 30 балів; 30% семестрової оцінки; контрольні заміри (три модульні контрольні роботи, 5, 7, 8 балів відповідно): максимальна кількість – 20 балів; 20% семестрової оцінки; підсумковий іспит – 50 балів; 50% семестрової оцінки. <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані за роботу на практично-семінарських заняттях, проміжному модульному контролю, (тестуванні). При цьому обов'язково враховуються активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Усна відповідь на семінарському занятті оцінюється максимально – 5 балів, виконання завдання для самостійної роботи максимально – 5 балів.</p> <p>Критерії оцінювання усних відповідей:</p> <p>5б. – змістовна, логічна відповідь, наявність аргументованих суджень, власних прикладів.</p> <p>4б. – змістовна логічна відповідь, студент виявляє розуміння тематичних положень й зв'язків між ними, наводить типові приклади, допускає не суттєві помилки.</p> <p>3б. – студент демонструє розуміння основних теоретичних положень, допускає помилки, відчуває труднощі в пошуку прикладів чи аргументів.</p> <p>2б. – студент виявляє неточності у розумінні основних положень, відповідь носить фрагментарний характер.</p> <p>1б. – студент володіє фрагментарними уявленнями щодо основних положень теми.</p> <p><i>завдань для самостійної роботи:</i></p> <p>0-3б. – змістовність, логічність, аргументованість представлених міркувань, наявність авторських суджень;</p> <p>0-2б. - повнота висвітлення питання.</p>

тестових завдань у проміжному, підсумковому контролі

1 або 2 бали визначено відповідно до типу завдань.

Жодні форми порушення **академічної доброчесності** не толеруються. Забороняється плагіат, пропуски навчальних занять без поважних причин. Письмове виконання завдань для самостійної роботи передбачене у межах практично-семінарських занять, що унеможливило порушення норм академічної етики. За умови виконання письмових робіт в поза аудиторний час їх автентичність перевіряється на плагіат відповідним програмним ресурсом.

Питання на іспит

Історичний досвід розвитку управлінської діяльності.

Характеристика основних теорій управління.

Основні проблеми сучасного менеджменту.

Освітній менеджмент: система, компоненти, об'єкти і суб'єкти менеджменту.

Система органів державного управління освітою: характеристика їх прав і повноважень.

Сучасні тенденції в управлінні освітою.

Складники та рівні освіти.

Завдання та характеристика діяльності колегіальних органів управління закладом освіти.

Повноваження та зміст роботи колегіальних органів громадського самоврядування.

Поняття про принципи управління.

Характеристика підходів до класифікації принципів.

Аналіз основних принципів менеджменту.

Основні принципи психології управління.

Поняття про методи управління їх класифікація.

Характеристика адміністративних методів управлінської діяльності в освіті.

Аналіз правових та економічних методів управління.

Психолого-педагогічні та соціально-психологічні методи в управлінні.

Поняття управлінського рішення як складової управлінської діяльності.

Типи управлінських рішень, їх класифікація: стратегічні, тактичні, оперативні.

Характеристика процедур формування та ухвалення управлінських рішень в закладі освіти

Маркетинг як напрям розвитку управлінської практики.

Специфіка маркетингового адміністрування в закладі освіти.

Інструменти маркетингу в закладі освіти.

Мотивація педагогічних працівників як функція управлінської діяльності.

Теорії мотивації: змістові та процесуальні.

Закон Єркса-Додсона.

Модель Портера-Лоулера.

Система органів державного управління освітою: характеристика їх прав і повноважень.

Сучасні тенденції в управлінні освітою.

Складники та рівні освіти.

Завдання та характеристика діяльності колегіальних органів управління закладом освіти.

Повноваження та зміст роботи колегіальних органів громадського самоврядування.

Посадові обов'язки, права, повноваження та функції директора школи та його заступників.

Підготовка школи до нового навчального року. Складання документів.

	<p>Особливості організації освітнього процесу в умовах змішаного, дистанційного навчання.</p> <p>Поняття про методичну роботу в закладі освіти.</p> <p>Функції управління методичною роботою.</p> <p>Традиційні та інноваційні форми методичної роботи в закладі освіти.</p> <p>Процедура проведення атестації вчительських кадрів.</p> <p>Аналіз та оцінка професійної діяльності вчителів.</p> <p>Забезпечення якості освіти в сучасній школі як проблема.</p> <p>Формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти: процедури та норми.</p> <p>Підготовка школи до зовнішнього оцінювання.</p> <p>Шляхи оптимізації управління якістю освіти</p> <p>Поняття про стилі керівництва.</p> <p>Прийняття управлінських рішень.</p> <p>Характеристика типів управлінської поведінки Роберта Блейка і Джейн Мо-уто.</p> <p>Характеристика автократичного, демократичного, ліберального стилю управління менеджера в освіті.</p> <p>Основні вимоги до менеджерів. Критерії оцінки якості керівництва.</p> <p>Типові помилки керівників.</p> <p>Стилі комунікативної взаємодії менеджера освіти.</p> <p>Функції і параметри спілкування.</p> <p>Прийоми рефлексивного і емпативного слухання.</p> <p>Засади й етика ділового спілкування.</p> <p>Поняття про конфлікти в педагогічному середовищі.</p> <p>Особливості налагодження взаємодії з колегами, батьками, учнями.</p> <p>Специфіка виникнення і поладження конфліктів у вертикальному та горизонтальному вимірах.</p> <p>Передумови виникнення та етапи перебігу професійних стресів.</p> <p>Способи подолання стресових ситуацій.</p> <p>Прийоми раціональної психотерапії.</p> <p>Формування професійних деструкцій управлінців</p> <p>Мобінг як форма організованого цькування й системного психологічного тиску в професійній сфері управління.</p> <p>Характеристика основних форм прояву мобінгу в професійній педагогічній діяльності.</p> <p>Шляхи запобігання мобінгу та прийоми його подолання.</p> <p>Поняття про професійні кризи.</p> <p>Чинники, що негативно впливають на професійний та особистісний розвиток менеджера освіти.</p> <p>Основні симптоми, фактори та фази професійного вигорання.</p> <p>Професійні деструкції. Закономірності розвитку професійних деструкцій.</p> <p>Професійний егоцентризм.</p> <p>Умови ефективної профілактики синдрому професійного вигорання.</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкетування з метою оцінювання якості освітньої компоненти буде здійснено після завершення освітньої компоненти.</p>

Таблиця 1

Схема освітньої компоненти «Теорія і практика управління закладами освіти»

Тиж-день	Тема занять (перелік питань)	Форма діяльності та обсяг годин	Матеріали	Література	Завдання	Термін виконання
1	Освітній менеджмент в контексті управлінської теорії і практики 1. Характеристика основних теорій управління. 2. Завдання освітнього управління. 3. Основні проблеми сучасного менеджменту в освіті. 4. Освітній менеджмент: система, компоненти, об'єкти і суб'єкти менеджменту.	Лекції – 2 год, семинар. заняття – 1 год, самостійна робота – 2 год	1*, 2*	1, 2, 5, 7, 11	<ul style="list-style-type: none"> опрацювати літературу, засвоїти основні питання теми: «керівництво і управління», «педагогічний та освітній менеджмент», «теорії управління», з'ясувати основні проблеми сучасного менеджменту в освіті. 	1 тиждень
2	Характеристика системи управління освітою в Україні 1. Система органів державного управління освітою: характеристика їх прав і повноважень. Інспектування. 2. Сучасні тенденції в управлінні освітою. Складники та рівні освіти. 3. Завдання та характеристика діяльності колегіальних органів управління закладом освіти. Повноваження та зміст роботи колегіальних органів громадського самоврядування.	Лекції – 2 год, практ. заняття – 1 год, самостійна робота – 3 год	1*, 2*	1, 2, 5, 7, 11	<ul style="list-style-type: none"> опрацювати літературу, засвоїти основні поняття теми: органи державного управління освітою, їх структуру, ієрархію, повноваження, тенденції в управлінні освітою, характеризувати складники і рівні освіти, національну рамку кваліфікацій, визначити повноваження органів громадського самоврядування в управлінні закладами освіти, колегіальних органів управління в закладах освіти. 	1 тиждень
3	Принципи освітнього менеджменту 1. Поняття про принципи управління. Характеристика підходів до класифікації принципів. 2. Аналіз основних принципів менеджменту. 3. Основні принципи психології управління.	Лекції – 2 год, практ. заняття – 1 год, самостійна робота – 2 год	1*, 2*	1, 2, 5, 7, 9	<ul style="list-style-type: none"> опрацювати літературу, засвоїти основні питання теми, з'ясувати основні правила реалізації принципів управління в освіті, визначити сутність психологічних принципів управління в освіті, навчитись застосовувати принципи управління на практиці. 	1 тиждень
4	Методи освітнього менеджменту 1. Поняття про методи управління їх класифікація. 2. Характеристика адміністративних методів управлінської діяльності в освіті. 3. Аналіз правових та економічних методів управління. 4. Психолого-педагогічні та соціально-психологічні методи в управлінні.	Лекції – 2 год, практ. заняття – 1 год, самостійна робота – 2 год	1*, 2*	1, 2, 5, 7, 13	<ul style="list-style-type: none"> опрацювати літературу, засвоїти основні питання теми, з'ясувати основні умови вибору методів управління в освіті; визначити переваги і недоліки використання різноманітних груп методів; описати ситуації із викори- 	1 тиждень

					станням психолого-педагогічних методів управління.	
5	Управлінські рішення в освітньому менеджменті 1. Поняття управлінського рішення як складової управлінської діяльності. 2. Типи управлінських рішень, їх класифікація: стратегічні, тактичні, оперативні. 3. Характеристика процедур формування та ухвалення управлінських рішень в закладі освіти	Лекції – 1 год, 2 год, практи. заняття – 1 год, самостійна робота – 3 год	1 *, 2 *	1, 2, 9, 10, 16	<ul style="list-style-type: none"> • опрацювати літературу, • засвоїти основні поняття теми: рішення, тип рішення, колегіальність, компроміс. • запропонувати оптимальну модель формування рішень, з'ясувати потенціал рішень із ризиком в умовах закладу освіти, • співставити ситуації та моделі ухвалення рішень. 	1 тиждень
5	Освітній маркетинг 1. Маркетинг як напрям розвитку управлінської практики. 2. Специфіка маркетингового адміністрування в закладі освіти. 3. Інструменти маркетингу в закладі освіти.	Лекції – 1 год, 2 год, практи. заняття – 1 год, самостійна робота – 2 год	1 *, 2 *	2, 5, 7, 13, 16, 18	<ul style="list-style-type: none"> • опрацювати літературу, • засвоїти основні поняття теми: маркетинг, інструмент маркетингу. • визначити особливості впровадження маркетингового адміністрування в закладі освіти, • оцінити ринок освітніх послуг у локальному середовищі, • запропонувати модель ефективної реклами на ринку освітніх послуг. 	1 тиждень
6	Мотивування педагогічних працівників 1. Мотивація педагогічних працівників як функція управлінської діяльності. 2. Теорії мотивації: змістові та процесуальні. 3. Закон Єркса-Додсона. 4. Модель Портера-Лоулера.	Лекції – 1 год, 2 год, практи. заняття – 1 год, самостійна робота – 3 год	1 *, 2 *	2, 5, 9, 14, 17	<ul style="list-style-type: none"> • опрацювати літературу, • засвоїти основні поняття теми: професійна мотивація, стимули. • опишіть переваги та недоліки процесуальних і змістових теорій мотивації, умови використання різних типів мотивів. • проаналізуйте закон Єркса-Додсона на власному досвіді й наведіть приклади. 	1 тиждень
7	Характеристика системи управління освітою в Україні 1. Система органів державного управління освітою: характеристика їх прав і повноважень. 2. Сучасні тенденції в управлінні освітою. Складники та рівні освіти. 3. Завдання та характеристика діяльності колегіальних органів управління закладом освіти. 4. Повноваження та зміст роботи колегіальних органів громадського самоврядування.	Лекції – 1 год, 2 год, практи. заняття – 1 год, самостійна робота – 2 год	1 *, 2 *	1, 5, 7, 12	<ul style="list-style-type: none"> • опрацювати літературу, • засвоїти основні поняття теми: органи державного управління освітою, їх структуру, ієрархію, повноваження, тенденції в управлінні освітою, • характеризувати складники і рівні освіти, національну рамку кваліфікацій, • визначити повноваження органів громадського самоврядування в управлінні закладами освіти, колегіальних органів управління 	1 тиждень

					в закладах освіти.	
8	Практика управлінської діяльності в закладі середньої освіти 1. Посадові обов'язки, права, повноваження та функції директора школи та його заступників. 2. Підготовка школи до нового навчального року. Складання документів. 3. Особливості організації освітнього процесу в умовах змішаного, дистанційного навчання.	Лекції – 1 год, 2 год, практ. заняття – 1 год, самостійна робота – 2 год	1 *, 2 *	2, 5, 7, 10, 12	<ul style="list-style-type: none"> • опрацювати літературу, • засвоїти основні питання теми: «атестація вчительських кадрів». «тарифікація», «комплектація», • з'ясувати особливості підготовки шкільної документації, • навчитись складати робочий навчальний план, готувати документи для тарифікації, комплектації, 	1 тиждень
9	Управління методичною роботою 1. Поняття про методичну роботу в закладі освіти. 2. Функції управління методичною роботою. 3. Традиційні та інноваційні форми методичної роботи в закладі освіти. 4. Процедура проведення атестації вчительських кадрів. Аналіз та оцінка професійної діяльності вчителів.	Лекції – 1 год, 2 год, практ. заняття – 1 год, самостійна робота – 2 год	1 *, 2 *	1, 7, 9, 10, 12	<ul style="list-style-type: none"> • опрацювати літературу, • засвоїти основні питання теми: «атестація вчительських кадрів». «форми методичної роботи», «інновації в методичній роботі», «сертифікація вчителів», • проаналізувати зміст тестів сертифікації вчителів, • проаналізувати критерії оцінки професійної діяльності вчителя, • проводити аналіз уроку. 	1 тиждень
10	Управління системою забезпечення якості освіти 1. Забезпечення якості освіти в сучасній школі як проблема. 2. Формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти: процедури та норми. 3. Підготовка школи до зовнішнього оцінювання. 4. Шляхи оптимізації управління якістю освіти.	Лекції – 1 год, 2 год, практ. заняття – 1 год, самостійна робота – 3 год	1 *, 2 *	2, 5, 7, 10, 12	<ul style="list-style-type: none"> • опрацювати літературу, • засвоїти основні питання теми: «якість освіти», «внутрішня система забезпечення якості освіти», «аудит», • вивчити зарубіжний довід управління якістю освіти в сучасній школі; • описати процедуру аудиту, визначити сильні та слабкі сторони процедури. 	1 тиждень
11	Стратегії і стилі діяльності менеджера освіти 1. Поняття про стилі керівництва. Прийняття управлінських рішень. 2. Характеристика типів управлінської поведінки Роберта Блейка і Джейн Моуто. 3. Характеристика авторитарного, демократичного, ліберального стилю управління менеджера в освіті. 4. Основні вимоги до менеджерів. Критерії оцінки якості керівництва. Типові помилки керівників.	Лекції – 1 год, 2 год, практ. заняття – 1 год, самостійна робота – 2 год	1 *, 2 *	3, 5, 7, 13, 14, 16, 17	<ul style="list-style-type: none"> • опрацювати літературу, • засвоїти основні питання теми: «стилі керівництва». «типів управлінської поведінки», «менеджер освіти», • з'ясувати особливості авторитарного, демократичного і пасивного стилю управління в освіті, • навчитись складати характеристику менеджерів в освіті за Робертом Блейком і Джейн Моуто і Д.Мак-Грегором, • обирати найбільш доцільний стиль управлінської діяльності в освіті. 	1 тиждень
12	Комунікативна культура керівника	Лекції – 1 год	1	3,	• опрацювати літературу,	1 ти-

	<p align="center">закладу освіти</p> <p>1. Стилї комунікативної взаємодії менеджера освіти. 2. Функції і параметри спілкування. 3. Прийоми рефлексивного і емпативного слухання. 4. Засади й етика ділового спілкування.</p>	2 год, практи. заняття – 1 год, самостійна робота – 3 год	*, 2 *	5, 6, 7, 16	<ul style="list-style-type: none"> • ,засвоїти основні питання теми: «ділове спілкування». «функції і параметри спілкування», • з'ясувати типи, причини, особливості конфліктів в педагогічному середовищі, • навчитись застосовувати прийоми рефлексивного і емпативного слухання, розв'язувати, запобігати педагогічним конфліктам. 	ждень
13	<p align="center">Управління конфліктами в закладі освіти</p> <p>1. Поняття про конфлікти в педагогічному середовищі. 2. Особливості налагодження взаємодії з колегами, батьками, учнями. 3. Специфіка виникнення і пологдження конфліктів у вертикальному та горизонтальному вимірах.</p>	Лекції – 2 год, практи. заняття – 1 год, самостійна робота – 2 год	1 *, 2 *	3, 5, 6, 7, 9, 16	<ul style="list-style-type: none"> • опрацювати літературу, • засвоїти основні питання теми: професійна деструкція, «конфлікт», «стадії конфлікту», «типологія конфліктів»; • описати типові причини виникнення конфліктів з різними суб'єктами; • запропонувати модель пологдження конфліктної ситуації з позиції управління як третьої сторони. 	1 ти-ждень
14	<p align="center">Психологічні ризики в професійній діяльності управліня освітньої сфери</p> <p>1. Передумови виникнення та етапи перебігу професійних стресів. 2. Способи подолання стресових ситуацій. 3. Прийоми раціональної психотерапії. 4. Формування професійних деструкцій управліня</p>	Лекції – 2 год, практи. заняття – 1 год, самостійна робота – 3 год	1 *, 2 *	3, 6, 7, 8, 16	<ul style="list-style-type: none"> • опрацювати літературу, • засвоїти основні питання теми: професійна деструкція, «професійний стрес», • з'ясувати типи, причини стресів педагога-управліня, • навчитись застосовувати способи подолання стресових ситуацій, прийоми раціональної психотерапії для пед працівників, норми психогієни праці менеджера в освітній установі 	1 ти-ждень
15	<p align="center">Мобінг в професійному середовищі закладу освіти</p> <p>1. Мобінг як форма організованого цькування й системного психологічного тиску в професійній сфері управління. 2. Характеристика основних форм прояву мобінгу в професійній педагогічній діяльності. 3. Шляхи запобігання мобінгу та прийоми його подолання.</p>	Лекції – 2 год, практи. заняття – 1 год, самостійна робота – 3 год	1 *, 2 *	3, 6, 8, 9, 16	<ul style="list-style-type: none"> • опрацювати літературу, • засвоїти основні питання теми: «мобінг», «булінг» • визначити особливості домінування та підпорядкування, наслідків мобінгу для освітян, • з'ясувати типи, причини мобінгу в професійній педагогічній діяльності. навчитись застосовувати шляхи запобігання мобінгу та прийоми його подолання. 	1 ти-ждень
16	<p align="center">Професійне вигорання менеджерів освіти</p> <p>1. Поняття про професійні кризи.</p>	Лекції – 2 год, практи.	1 *, 2	3, 4, 5,	<ul style="list-style-type: none"> • опрацювати літературу, • засвоїти основні питання теми: «професійні кризи 	1 ти-ждень

	<p>Чинники, що негативно впливають на професійний та особистісний розвиток менеджера освіти.</p> <p>2. Основні симптоми, фактори та фази професійного вигорання.</p> <p>3. Професійні деструкції. Закономірності розвитку професійних деструкцій. Професійний егоцентризм.</p> <p>4. Умови ефективної профілактики синдрому професійного вигорання.</p>	<p>заняття – * 1 год, самостійна робота – 3 год</p>	6, 11, 15	<p>педагога», «професійний розвиток освітянина», «професійні деструкції педагога», «професійний егоцентризм»,</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначати особливості симптомів професійного вигорання менеджерів, • з'ясувати типи, причини професійного виснаження пед працівників, • навчитись застосовувати ефективну профілактику синдрому професійного вигорання педагогів і управлінців.
--	---	---	-----------	---

1*-презентація, 2* - електронні матеріали.

Додаток 2

Схема освітньої компоненти (заочна форма навчання)

1	<p>Тема 1. Освітній менеджмент в контексті управлінської теорії і практики.</p> <p>Тема 2. Характеристика системи управління освітою в Україні.</p> <p>Тема 3. Принципи освітнього менеджменту.</p>	<p>Лекції – 2 год, практ. заняття – 1 год, сам роб – 12 год</p>	В межах сесій
2	<p>Тема 4. Методи освітнього менеджменту.</p> <p>Тема 5. Управлінські рішення в освітньому менеджменті.</p>	<p>Лекції – 2 год, практ. заняття – 1 год, сам роб – 12 год</p>	В межах сесій
3	<p>Тема 6. Освітній маркетинг.</p> <p>Тема 7. Характеристика системи управління освітою в Україні</p>	<p>Лекції – 2 год, практ. заняття – 1 год, сам ро – 12 год</p>	В межах сесій
4	<p>Тема 8. Практика управлінської діяльності в закладі середньої освіти.</p> <p>Тема 9. Управління методичною роботою.</p> <p>Тема 10. Управління системою забезпечення якості освіти.</p>	<p>Лекції – 2 год, практ. заняття – 1 год, сам роб – 12 год</p>	В межах сесій
5	<p>Тема 11. Стратегії і стилі діяльності менеджера освіти</p> <p>Тема 12. Комунікативна культура керівника закладу освіти</p> <p>Тема 13. Управління конфліктами в закладі освіти</p>	<p>Лекції – 2 год, практ. заняття – 1 год, сам роб – 12 год</p>	В межах сесій
6	Тема 14. Психологічні ризики в профе-	Лекції –	В межах сесій

	<p>сійній діяльності управлінця освітньої сфери</p> <p>Тема 15. Мобінг в професійному середовищі закладу освіти</p> <p>Тема 16. Професійне вигоряння менеджерів освіти.</p>	<p>2 год, практ. заняття – 1 год, сам роб – 12 год</p>	